

narracyjnych, pewnych wzorów kulturowych i związanych z nimi praktyk. Dr Pawliszak przedstawił główne nurty narratologii oraz koncepcje teoretyczne, a także zaproponował własną wersję analizy narracyjnej. Wybrane narzędzia analityczne, posłużyły do wspólnych, narracyjnych analiz.

W obszar analizy konwersacyjnej wprowadziła uczestników warsztatów dr hab. Dorota Rancew-Sikora, prof. Uniwersytetu Gdańskiego. Zainteresowani, poznawszy ideę analizy oraz symbole używane do transkrypcji interakcji, przeprowadzili samodzielnie kodowanie. Materiał do analiz stanowiły fragmenty filmów, w których uczestnicy przyglądali się sekwencjom słów oraz gestów, opisywali i porównywali organizacje poszczególnych sekwencji i konfrontowali uzyskane wyniki. Analiza konwersacyjna, wraz z mozołną procedurą transkrypcji i kodowania, przekonywała, iż badania dyskursu mogą stanowić doskonale ćwiczenie cierpliwości.

Po ukończonych warsztatach dyskursy o dyskursach wciąż jednak nie milkły, a wraz z obecnymi gośćmi przeniosły się z biblioteki bydgoskiego Uniwersytetu w inne, nie tylko akademickie przestrzenie. Mimo zakończenia seminarium na Wydziale Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego atmosfera tego szczególnego intelektualnego spotkania długo jeszcze trwała. Parafrazując słowa prof. Tomasza Szukdlarka, wypowiedziane podczas seminaryjnego wykładu: skoro uniwersytet stanowi instytucję długiego trwania, także o dyskursie – z pewnością – warto myśleć w takiej perspektywie.

Aleksandra Rzyska

Sprawozdanie z Międzynarodowej Konferencji „The academic education in pedagogical and social professions. Between theory and practice”, Darmstadt, 7 grudnia 2016 roku

Dnia 7 grudnia 2016 roku odbyła się Międzynarodowa Konferencja „The academic education in pedagogical and social professions. Between theory and practice”, zorganizowana przez Wydział Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Evangelische Hochschule Darmstadt. Problematyka konferencji dotyczyła edukacji akademickiej adeptów studiów pedagogicznych, obejmowała zarówno aspekt teoretyczny, jak i praktyczny. W skład komitetu naukowego wydarzenia wchodził: dr Marina Metz, dr Renata Wawrzyniak-Beszterda, prof. zw. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska, dr Sylwia Jaskulska, dr Mateusz Marciniak.

Konferencja została oficjalnie otwarta przez dr Marinę Metz, która przywitała przybyłych gości w budynku Evangelische Hochschule Darmstadt oraz przedstawiła przebieg obrad. Następnie głos zabrała dr Renata Wawrzyniak-Beszterda, podkreślając satysfakcję z podjętej współpracy naukowej z EHD oraz życząc wszystkim uczestnikom jak najlepszego wykorzystania czasu tego naukowego spotkania. Wystąpienie wprowadzające przygotował prof. Erick Weber, który przedstawił zagadnienia związane z akademickim przygotowaniem pedagogów specjalizujących się w edukacji inkluzyjnej. Przybliżył niemieckie tradycje pracy z osobami niepełnosprawnymi oraz współczesne rozwiązania w tej dziedzinie.

Zaplanowane w ramach konferencji sekcje uporządkowane zostały w trzech obszarach tematycznych. Pierwsza część dotyczyła kwestii związanych z funkcjonowaniem studentów w przestrzeni uniwersytetu: *Academic students in the space of the university*. Znalazły się tu wystąpienia

których tematyka dotyczyła jakości i specyfiki kształcenia akademickiego oraz wyzwań stojących przed edukacją w kontekście przemian cywilizacyjnych. Jako pierwszy wystąpił dr Mateusz Marciniak (UAM), który w swoim referacie pt. *The students' experience of the non-didactic offer of higher education institutions* przedstawił wyniki badań panelowych dotyczących opinii studentów na temat oferty pozadydaktycznej (m.in. zajęcia naukowe, kulturalne, artystyczne) oraz funkcjonowania studenckich struktur samorządowych (starosta, samorząd studencki). Kolejna prezentacja, zatytułowana: *The didactic offer of the higher education institutions in students' experience*, przygotowana została przez dr Renatę Wawrzyniak-Beszterdę (UAM). Prelegentka przybliżyła wyniki badań nad doświadczeniami akademickimi gromadzonymi przez studentów w ramach oferty dydaktycznej uczelni. Kontekst teoretyczny wystąpienia stanowiła kultura edukacji Jerome Brunera. Autorka wykazała, że najbardziej deficytowe w doświadczeniach studentów są te związane z ich zaangażowaniem w przebieg zajęć. Następne wystąpienie: *E-learning system in the opinions of Adam Mickiewicz University and University of Cordoba students* zaprezentował mgr Maciej Zychowicz (UAM). Autor skoncentrował się na problematyce wdrożenia oraz funkcjonowania systemów e-learningowych w opinii studentów Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Uniwersytetu w Kordobie. Przedstawiając wyniki badań własnych, prelegent poddał analizie następujące zagadnienia: poziom, ilość oraz jakość treści, sposób ich dystrybuowania oraz łatwość dostępu. *This school has symbolically shot itself... The Elephant movie in the debate on the problems faced by contemporary schools and young people during pedagogy classes* – to kolejne wystąpienie przygotowane przez dr Sylwię Jaskulską (UAM). Autorka dokonała analizy fragmentów filmu pt. *The Elephant* oraz wskazała możliwości ich wykorzystania do pracy z młodzieżą, w szczególności w obszarach tematów trudnych, jak np. agresja, przemoc, śmierć. Mgr Agnieszka Bojarczuk (UAM) wprowadziła odbiorców w tematykę uczenia języków obcych dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: *Teaching foreign language as an educational challenge*. Podczas wystąpienia szczególną uwagę poświęciła przygotowaniu pedagogów do pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na lekcjach języka obcego w szkołach ogólnodostępnych. zilustrowała rozmiar tego zjawiska na podstawie danych statystycznych oraz wyników badań własnych. W podsumowaniu autorka przedstawiła propozycje możliwych rozwiązań praktycznych, zorientowanych na wspieranie rozwoju dziecka w obszarze edukacji lingwistycznej.

W ramach drugiej sekcji tematycznej wygłoszone zostały referaty dotyczące działań w zakresie pracy socjalnej oraz realnych wyzwań, przed którymi staje pedagog społeczny – *Implementation of social work services*. Przedmiotem rozważań była tutaj oferta terapeutycznego wsparcia on-line, umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z sytuacjami samo-okaleczeń wśród młodzieży oraz pedagogika *anti-bias*. Tę część obrad rozpoczęła lic. Miriam Elisabeth Buckendahl (EHD) referatem pt. *Funding opportunities at primary school from the perspective of school social work*. Autorka przybliżyła tematykę wsparcia finansowego dla projektów socjalnych realizowanych w szkole. Prelegentka wskazała modele działań w obszarze poszukiwania sponsorów, jak również podała konkretne przykłady inicjatyw, dzięki którym udało się zmniejszyć skalę występowania zjawisk patologicznych w przestrzeni instytucjonalnej szkoły. Temat wystąpienia lic. Rebekki Kowol (EHD) brzmiał: *Social work and on-line support: opportunities and limits*. Autorka przedstawiła stosunkowo nowe zjawisko w ramach pracy socjalnej: prowadzenie pracy socjalnej z wykorzystaniem mediów, w szczególności w systemie on-line. Autorka wskazała zarówno szanse, jak i ograniczenia wynikające z tej formy pomocy, odwołując się do przeprowadzonych analiz oraz obserwacji własnych. Kolejna prezentacja au-

torstwa: lic. Sophie Bauded, lic. Leny Immerl, lic. Karoliny Rumpf (EHD) pt. *Conflict competency in the fields of social work* dotyczyła roli kompetencji miękkich w rozwiązywaniu konfliktów obecnych w praktyce pracy socjalnej. Choć Autorki skupiły się na egzemplifikacjach związanych z pracą socjalną, to podkreśliły znaczenie tych kompetencji we wszystkich dziedzinach pracy pedagogicznej. *Dealing with self-harming behavior of young people* to temat wystąpienia przygotowanego przez lic. Patricka Rose, lic. Daniela Friedla, lic. Thorsten Heztel (EHD). Prelegenci rozważali trudny temat samookaleczenia młodych ludzi. Odnieśli się do danych statystycznych, podjęli próbę wskazania przyczyn występowania tego zjawiska, przedstawili również propozycje działań profilaktycznych w celu zmniejszenia tego zjawiska wśród młodzieży. W podsumowaniu zaprezentowali propozycję modelu postępowania w przypadku sytuacji samookaleczenia podopiecznych. Kolejny referat, zatytułowany *ANTI-BIAS: What does it bring to social work?*, przygotowany został przez dr. Mike Breitbarta (EHD). Podczas prezentacji przedstawił program profilaktyczny ukierunkowany na przeciwdziałanie dyskryminacji mniejszości etnicznych w Niemczech. Przybliżył jego cele, metody pracy oraz efektywność.

Część trzecia obrad konferencyjnych: *Pre-service teachers in action*, poświęcona została działalności studentów – przyszłych nauczycieli w zakresie zdobywania nowych doświadczeń, ale także rozwijania swoich umiejętności i kompetencji pomocnych w podjęciu pracy w zawodzie. Pierwsze wystąpienie w ramach tej sekcji pt. *The pedagogical work with socially disfavoured children in Poland*, przygotowane zostało przez mgr Michalinę Kasprzak (UAM). Prelegentka podjęła kwestie związane z pracą pedagogiczną z dziećmi pochodzącymi ze środowisk marginalizowanych w Polsce. Dokonując analizy badań własnych, wskazała propozycje rozwiązań praktycznych, a także zachęciła słuchaczy do refleksyjnej postawy wobec tego zjawiska. Jako kolejna wystąpiła mgr Anna Schmidt (UAM), prezentując temat: *Developing practical competences of the Pre-serviced teachers through cooperation with the local community*. Autorka przedstawiła możliwości płynące ze współpracy ze środowiskiem lokalnym w zakresie rozwijania umiejętności praktycznych studentów. Prelegentka odniosła się do współautorskiego projektu „Przedszkolaki na Uniwersytecie”, którego jednym z aspektów było rozwijanie umiejętności przyszłych nauczycieli właśnie w tym obszarze. Wskazała również elementy, a także konkretne instytucje, które współpracując z Wydziałem Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oferują studentom nowe perspektywy oraz możliwość zdobywania wiedzy i umiejętności podczas działań praktycznych. Lic. Monika Kolankowska (UAM) rozwinęła temat: *Student intership vs. work at kindergartens – the coparison of experience from public and private educational care centres in Poland*. Autorka przeprowadziła analizę porównawczą przedszkoli publicznych i prywatnych w Polsce ze względu na ich umocowanie prawne, sposób funkcjonowania oraz zatrudnienie nauczycieli. Kolejne wystąpienie zatytułowane: *Activity in the academic (scientific) group as an example of gaining new experiences in the teacher's work*, przygotowane zostało przez lic. Wioletę Ginter (UAM). Prelegentka podjęła temat studenckich działań na przykładzie projektów realizowanych w Kole Naukowym Akademicka Grupa Inicjatyw. Przybliżyła kwestie związane z praktycznymi aspektami włączania osób z niepełnosprawnością intelektualną w życie społeczne. W swej prezentacji uwzględniła również perspektywę studentów, dla których aktywność w kole naukowym jest szansą na rozwijanie pasji i zainteresowań oraz kształtowanie własnego warsztatu metodycznego. Kolejne wystąpienie pt. *Participation in the academic (artistic) organization as the factor of the individual development* wygłoszone zostało przez mgr Izabelę Gil (UAM). Autorka przedstawiła, na przykładzie działalności Studenckiego Koła Literacko-Teatralnego „Dygresja”, zalety wynikające z uczestnictwa

w artystycznej organizacji studenckiej. Scharakteryzowała formalne zróżnicowanie projektów realizowanych przez „Dygresję”, ich dostosowanie do różnych grup odbiorców, dynamikę jedenastoletniej działalności Koła, sukcesy i bariery. Cykl wystąpień kończył referat przygotowany przez lic. Martę Bojarską (UAM): „*Educational meetings*” in *pedagogical skills building process*. Autorka przedstawiła ofertę zajęć dodatkowych i korepetycji rozwijających zainteresowania oraz umiejętności najmłodszych, a także charakterystykę dzieci, z którymi pracuje, oraz powody, dla których rodzice dzieci decydują się na takie zajęcia. Zanalizowała również poziom zaangażowania we współpracę oraz motywacje do uczestnictwa w zajęciach zarówno ze strony dzieci, jak i rodziców. Zwróciła uwagę na ewentualne trudności, jakie napotkać może nauczyciel podczas realizowania tego typu zajęć. Podsumowując, odniosła się do doświadczeń własnych, przedstawiając korzyści wynikające z realizacji takich zajęć z perspektywy nauczyciela, rodziców oraz dziecka.

Każda część obrad zakończona była krótką dyskusją nad kwestiami podjętymi w referatach. Dominował język angielski. Moderatorami wydarzenia były: dr Marina Metz (EHD) oraz dr Renata Wawrzyniak-Beszterda (UAM). Podsumowaniem konferencji była wspólna rozmowa, a także wymiana doświadczeń, wiedzy i pomysłów.

Konferencja stanowiła inspirację nie tylko dla dalszych poszukiwań i refleksji, ale dała również początek wielu nowym znajomościom, które mam nadzieję staną się zaczątkiem dalszej współpracy, uczenia się od siebie wzajemnie oraz dzielenia się doświadczeniami praktycznymi i edukacyjnymi.

Anna Schmidt

Sprawozdanie z Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Społeczne aspekty funkcjonowania człowieka w środowisku pracy”, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Ciechocinek, 19–20 września 2016 roku

Katedra Pedagogiki Pracy i Andragogiki Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy we współpracy z Zespołem Pedagogiki Pracy przy Komitecie Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk oraz Oddziałem Bydgoskim Polskiego Towarzystwa Profesjologicznego zorganizowała w Ciechocinku w dniach 19–20 września 2016 roku Ogólnopolską Konferencję Naukową *Społeczne aspekty funkcjonowania człowieka w środowisku pracy*. Konferencja została objęta honorowym patronatem marszałka województwa kujawsko-pomorskiego. Uczestniczyło w niej 80 osób reprezentujących różne dyscypliny naukowe, w tym pedagogikę, psychologię, socjologię, prawo i ekonomię, a także praktycy – przedstawiciele pracodawców oraz instytucji pozarządowych.

Organizatorzy konferencji zaproponowali debatę na przyjęty temat konferencji w następujących obszarach:

- 1) Przygotowanie jednostki do pracy zawodowej i wymagań środowiska pracy oraz jej przydatność zawodowa;
- 2) Adaptacja pracownika w środowisku pracy i jego funkcjonowanie w materialnym i społecznym otoczeniu pracy;
- 3) Rozwój zawodowy pracownika i formy jego wspierania (edukacja, coaching, mentoring, kreowanie kariery zawodowej, programy równowagi praca – życie pozazawodowe i in.);